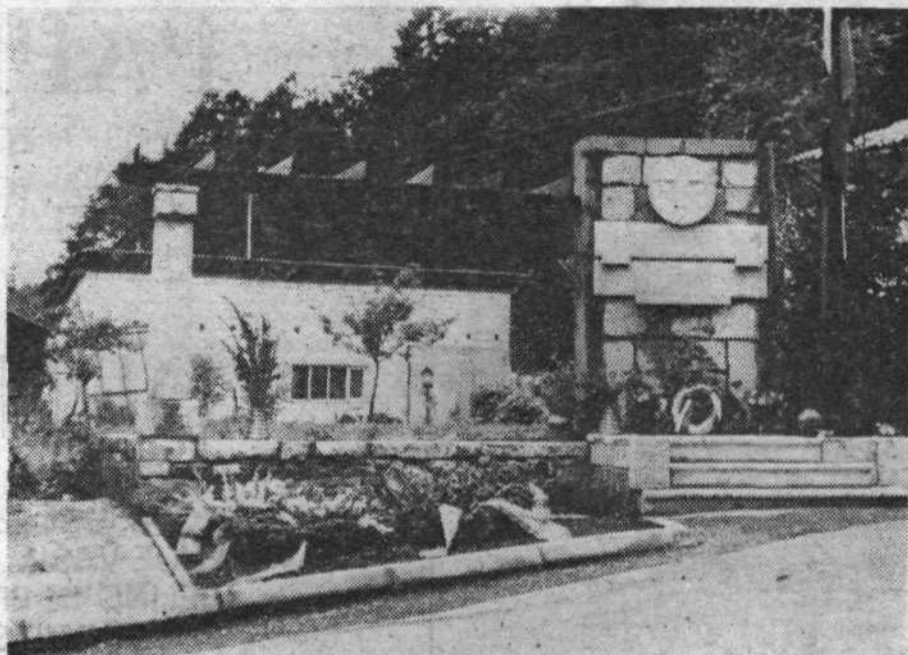

V SPOMIN ŽRTVAM

Žalna svečanost ob 30-letnici požiga Kraljeve hiše v Podgorici — Obnovljen spomenik

Spomenik ob ostankih kraljeve hiše v Podgorici, kjer je umrlo sedem članov družine.

11. avgusta so se občani krajevne skupnosti Sentjakob — Podgorica, skupaj z delegacijami iz sosednjih krajevnih skupnosti občine Ljubljana—Bežigrad in Domžal, kljub slabemu vremenu zbrali k žalni svečanosti ob 30-letnici smrti sedmih domačinov in požiga Kraljeve hiše v Podgorici. Veliko število udeležencev te svečanosti, v tako majhnem kraju, je izpričalo odnos sedanosti, današnjih ljudi, do dogodkov v narodnoosvobodilni vojni.

Kraljeva družina, ki je tako kot mnogi drugi vaščani poslušala glas Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je morala pripadnost pravičnemu boju plačati s svojimi življenji na strahoten način. Zivi so zogleneli v lastni hiši, skupno z domačinom Francem Paternostrom. Njegova hiša je že v letu 1941, nudila zatočišče aktivistom OF in partizanom in pri njih je delovala partizanska javka, vse do usodnega 9. avgusta 1941. Na ta dan pa so iz Domžal prišli domobranci. Poslužili so se izdajalskih podatkov in uprizorili krvavo orgijo. Njihov cinizem ni bil očiten samo po tem, da so v goreči hiši prisilili žive ljudi v nečloveških mukah in krikih zogle, neti, da so žrtvam prestrelili noge, da ne bi mogle bežati iz ognja, ampak tudi po tem, da so domačinom ukazali sodelovati pri požigu. Višek zločinstva pa so pokazali, ko so Kraljevo mater Lucijo zmerjali z najbolj grdimi izrazi in ji povedali, da jo bodo izgnali, kjer se bo lahko vsako minuto svojega življenja spominjala, kako so končali njeni otroci. Tedaj je mati Lucija pokazala brezmejno materinstvo in junaštvo. Usodo otrok je podelila s svojo. Sama je šla v gorečo hišo in živa zgorela, skupno s svojimi otroci.

Ob spomeniku, ki je bil postavljen leta 1955, in je bil letos za to spominsko svečanost obnovljen tudi tako, da so ob njem izkopali del zidu požgane hiše, so se zvrstili borčevski prapori, domačini, gasilci, narodne noše, vod JLA iz vojašnice »Ljubo Sercer«, domžalski godbeniki in drugi. O dogodku pred 30 leti in o sedanjih na-

logah krajevne skupnosti je zbranim govoril Stane Koman, ki je med drugim dejal:

»Vse to govorim zato, ker boj še traja in ker še potrebujemo ljudi s takšnimi kvaliteta, ki so jih imeli nekdanji aktivisti in borci NOV in kot jih ti, še živeti,

imajo. Čeprav radi kritiziramo včasih upravičeno, včasih pa vsevprek in neupravičeno, moramo vendarle pošteno priznati, da je v naši družbi mnogo in marsikaj takega, za kar se je vredno boriti.

Naš sedanji delegatski sistem je nekaj, česar si doslej še niso upali nikjer uzako.

ni. V svojem bistvu vlada v njem ljudstvo neposredno, vendar, ker smo šele na začetku, imamo težave. Vemo kaj hočemo, ne znamo pa še tega izpeljati. Toda ne smemo pozabiti, da ta sistem pomeni zaupanje v ljudi in da tega zaupanja ne smemo zapraviti.

V vaši krajevni skupnosti ste že marsikaj uredili, za kar vas je treba pohvaliti, toda nalog je še veliko, zlasti organizacijskih. Gotovo jih boste slej ko prej rešili, trenutno pa imam v mislih vaš Prosvetni dom, ki je obenem dom krajevne skupnosti. Ni bolj žalostnega objekta v vaših dveh vaseh kot je ta. Okrog tega problema je zbrati vse ljudi in se pogovoriti kaj lahko napravite sami in kakšno pomoč potrebujete od drugod.

Obnovljen spomenik je ob salvah pripadnikov JLA odkril predsednik združenja borcev NOV Sentjakob — Podgorica Matevž Kos, predsednik krajevne skupnosti Anton Kopač pa se je vsem sodelujočim in vsem, ki so se spominsko svečanosti udeležili, zahvalil s toplimi besedami. Izredno lep zaključek so pripravili člani kulturno prosvetnega društva Sentjakob s štirimi odlično interpretiranimi recitacijami, pesmimi Mateja Bora, Petra Levca, Ceneta Vipotnika in Oskarja Daviča.

Kulturno prosvetno društvo je na predvečer žalne svečanosti v Prosvetnem domu izvedlo tudi krajši spominski recital, ki pa ni prišel do pravega izraza. Vzrok za to je tudi skrajno neprimerna dvorana, oder in oprema.

Krajevna skupnost, ki je skupno z združenjem ZB NOV in občinskimi odbori za muzejsko zbirko in varstvo spomenikov NOB, ob sodelovanju ostalih organizacij in društev pripravila to spominsko svečanost, je izdala tudi majhno brošuro z opisom zločinskega divjanja domobrancev pred 30 leti, s kratkim opisom razvoja krajevne skupnosti in programom spominske slovesnosti. Ker je bila ta brošura brezplačno podeljena vsem družinam v krajevni skupnosti, je takšna oblika vabila posnemanja vredna. V. J.

NOVO OBDOBJE

Seja sveta krajevne skupnosti Boris Kidrič

Svet krajevne skupnosti Borisa Kidriča se je sešel na prvi seji v novi sestavi. Najprej so spregovorili o osnutku sestave komisij, ki bodo redno delovale pri svetu Krajevne skupnosti: teh komisij je devet, v njih pa so predlagali prek 50 članov. Člane sveta so nato seznanili s poslovanjem krajevne skupnosti in Poslovno komunalne enote pri krajevni skupnosti v prvem polletju. Ob tem so spregovorili tudi o problemu najemnin, saj so v Domu krajevne skupnosti

poleg krajevnih še druge organizacije. Ti plačujejo najemnino, ki pa je v primeru Delavske univerze več kot enkrat nižja od dejanskih stroškov. Zato se bodo morali z Delavsko univerzo dogovoriti o novi, ustrezni najemnini, saj bo sicer Dom krajevne skupnosti prinašal izgubo.

Na seji so sprejeli tudi sklep o pristopu k podpisu samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v naši občini.

Sporočilo občanom

Taborniki niso razgrajali

V okviru prireditev v počastitev praznika krajevne skupnosti Posavje smo taborniki odreda Bičkova skala v soboto 7. septembra postavili tabor pred osnovno šolo Danile Kumar. Zakurili smo tudi taborni ogenj, zvečer pa smo šli spat v šotore.

Ponoči nas je zbudil čuden hrup. Ko smo pokukali iz šotorov smo zagledali kakšnih šest odraslih ljudi, ki so nalagali na naš ogenj in se na ves glas pogovarjali. Eden starejših tabornikov se je skušal z njimi lepo pomeniti. Izkazalo se je, da so ga nočni obiskovalci imeli precej pod kapo, s seboj so imeli tudi steklenico vina. Razgrajali so, da tudi mi nismo mogli spati, morda pa tudi marsikateri sosed ne. Pripehljal se je še nekdo s fičkom, nočni obiskovalci niso prenehali s klicem »uzbuna«, »dižite se« in podobno. Kljub hrupu smo mi zaspali, jutraj pa smo od sosedov izvedeli, da so se nočni obiskovalci utrudili šele okoli 3. ure zjutraj.

V njihovem imenu se torej vsem obiskovalcem v okolici osnovne šole Danile Kumar opravičujemo in želimo,

da ne bi prišlo do neljube pomote — namreč, da bi za ta hrup obdolžili nas, tabornike.

Če želite spoznati razgrajanje jih lahko srečate skoraj vsak dan pred šolo ali pred trgovino. Očitno imajo dovolj časa in preveč denarja za alkohol.

PARTIZANSKI ODRED
BIČKOVA SKALA

PRAPOR
ZA MLADINO,
TODA ...

Ko so 3. julija v krajevni skupnosti Boris Kidrič odkrili spomenik padlim v NOV so tudi slovesno predali prapor pohodni četni Zveze mladine občine Bežigrad. Prapor so bežigradski mladinci na njihovo izrecno željo poklonili bežigradski borci NOV, izročil pa jim ga je narodni heroj Mirko Jerman, predsednik Zveze združenj borcev naše občine.

Zal se je te slovesnosti udeležilo tako malo mladih, da jim borci tega dolgo ne bodo odpustili.

S. K.

O DOKUMENTIH

Priloge na kongres Zveze mladine

Predsedstvo komisije za mlade delavce pri občinski konferenci Zveze mladine Bežigrad tudi v poletnih mesecih ni mirovalo, saj se je aktivno vključilo v razpravo o dokumentih za kongres Zveze socialistične mladine Slovenije. Pripravili so enodnevni seminar za predsednike mladinskih aktivov naše občine z namenom, da jih čimbolje usposobijo za vodenje javne razprave. Zbrali so tudi pripombe na statut in resolucijo, pri kateri so se predvsem omejili na področje družbeno ekonomskih odnosov.

Menili so, da so v resoluciji premalo opredeljeni aktivni komunistov znotraj mladinske organizacije, da je treba bolj poudariti princip idejno akcijskih jeder in prenesti družbenopolitično usposabljanje na osnovne organizacije. Bolj bo treba poskrbeti tudi za informiranje in za pravilno idejno usmerjenost mladinskega tiska na sploh.

Javno razpravo so že izvedli tudi v številnih aktivih v delovnih organizacijah, na šolah pa se bodo vanjo vključili v septembru.

Odlikovani za jubilej

50 let gasilskega društva v Podgorici

Vaščani Podgorice in Sentjakoba so leta 1924. ustanovili samostojno prostovoljno gasilsko društvo. Temu jubileju so sedanji gasilci v začetku julija letos posvetili vrsto prireditev.

Slavnostne seje so se udeležili tudi štirje še živeči ustanovni člani. Predsednik občinske gasilske zveze Bežigrad Rajko Bašelj je 27 ga-

silcem podelil značke za dolgoletno delo v društvu.

Organizirali so tudi sektorsko gasilsko vajo, glavna prireditev pa je bila 14. julija: po povorki je bilo slavnostno zborovanje.

Gasilska zveza Slovenije je društvo odlikovala z gasilskim priznanjem III. stopnje, enako odlikovanje so dobili tudi Tone Levičnik, Janez Rotar in Andrej Cajhen.

Zaupajo preizkušeni

29. junija se je kljub hudim ploham zbralo nad 170 upokoencev, da prisostvujejo občnemu zboru svojega društva, ki je polagalo obračun dveletne mandatne dobe. Iz poročil je bilo razvidno, da je občinski odbor storil vse kar je bilo mogoče in tako opravičil zaupanje, ki mu ga je dal pretekli občni zbor.

Na skupščini je dosedanji odbor podal obširna poročila iz naše zakonodaje, veliki potrebi po domovih počitka v Ljubljani. Tudi v občini Bežigrad je mnogo ostarelih ljudi, ki si sami ne morejo pomagati ter bi radi šli v dom počitka. Zato so bili zelo veseli sporočila, da bo morda že v jeseni zasajena prva lopata za naš dom. Vsa pohvala zato gre poleg Sklada za razpolaganje s 4 odst. skladom pri invalidsko-pokojninski skupščini ter skupščini občine Bežigrad, ki sta pokazala veliko razumeva-

nja za potrebe ostarelih občanov. Ker bo v kratkem dograjen tudi prizidek na Poljanah in bodo pričeli z gradnjo doma počitka tudi v Šiški, bo znatno število starejših ljudi prišlo do celotne oskrbe.

Po podanih poročilih je skupščina soglasno izvolila z malenkostno spremembo odbor, kateremu bo tudi v bodoče predsedovala trojka dolgoletnih sodelavcev — predsednik Kristan, tajnik Pavlovič in blagajnik Blagovičeva.

Ob tem bi bilo potrebno še omeniti, da živi v občini še precejšnje število upokoencev, ki ne znajo najti poti v društvo, ki deluje ne samo za svoje člane, temveč za vse upokoence. Vabijo vse te za mudnike: oglasite se v društvu, vesel vas bodo. F. K.

RAZSTAVA CVETJA V ŠENTJAKOBU

19. in 20. julija so si občani Podgorice in Sentjakoba ter okoliških vasi lahko ogledali razstavo cvetja in poljskih pridelkov, ki jo je pripravilo Hortikulturno društvo Podgorica-Sentjakob v osnovni šoli v Sentjakobu. Cvetlice in poljske pridelke je za razstavo prispevalo

45 članov hortikulturnega društva, od tega 7 kmetovalcev iz Podgorice in Sentjakoba poljske pridelke. Na razstavi so obiskovalci lahko kupili tudi sobne cvetlice in rezano cvetje, ki ga je prodajala cvetličarka Gornik iz Domžal.

P. K.

110 let
union pivo

1864 1974